

naam, het is soms zwaar genoeg, 't moest licht zijn".
Mij trok in de tekening van ds Buskes vooral dat voornaam.

Prof. van Dijk merkte op, dat de mystieken gemeenlijk agnostisch, maar vooral aristocratisch zijn. Ook zelve menen zij heel bijzondere figuren te zijn, of gaan door voor „diepingeleide vromen". Als ds Buskes de „gereformeerde vroomheid" prijst, dan hoop ik er voor bewaard te blijven.

Ik kom tot een tweede geval.
Prof. Brillenburg Wurth stelde in het „Gereformeerd Weekblad" de vraag, of de evangelisatie, het verkeer met de z.g.n. buitenkerkelijken, geen gevaar voor zijn kerken zou kunnen zijn.

Hij meent van niet. En de reden is zeer merkwaardig.

Alleen een kerk, dus schreef hij, die in heel haar belijdenis en levensopenbaring haar Heer waarachtig en getrouw wil zijn, zal berekend wezen om in de geestelijke nood van de moderne mens een uitweg te wijzen.

Nu zegt dat naar ik meen heel wat, want U moet weten, dat die moderne mens iets heel voornaams is, nooit te voren vertoond; meestal wonderlijk sterk, ideëel, religieus, autoeristisch.

De professor, in de ethiek geloof ik, en dat is ook heel wat, gaat dan dus voort: juist de confrontatie met de mensen buiten de kerk zal ons ten aanzien bijv. van ons belijden voortdurend weer dringen om ons af te vragen, niet maar uiterlijk — let wel op dat „uiterlijke" — wat er in onze confessie staat, maar wat van elk onderdeel van de waarheid de diepe zin en de grote waarde is.

Let wel: de diepe zin.
Ja, dat zegt de Barthiaanse prediker, dat zeggen de heren der Ned. Herv. synode ook, zelfs met geen andere woorden.

Zij redeneren altijd heel diep, komen na diepgaande gesprekken tot de eigenlijke „diepe zin", die van het „uiterlijke" niet veel meer overlaat.

Het is altijd weer treffend, dat, als ik lees, dat mensen bezig zijn verkeerde en dwaze dingen te doen, zulks gemeenlijk het resultaat is van diepgaande ge-

sprekken. Wat er wel niet in die diepte zit? Wij moeten niet vergeten, dat de mystieken ook altijd bezig zijn heel diep te duiken in de diepten der ziel; daar ontmoeten zij, net als de heilige Thérèse, God.

Daar worden zij autoeristisch. En dat wil de natuurlijke mens.

Een derde voorbeeld.

In het „Gereformeerd Jongelingsblad" betoogt de voorzitter van de bond, waarvan dit blad uitgaat, dat men kerk en vereniging goed moet onderscheiden. In de kerk, in prediking en huisbezoek, komt aan de orde het mystiek element, de persoonlijke vroomheid. Deze behoeft naar zijn mening in de kerk niet „meer" tot haar recht te komen; het schijnt dus in dat opzicht wel in orde te zijn. Niet echter in de J.V. Een studievereniging als de J.V. is geen orgaan voor zielszorg. Zou iemand durven vol te houden, dat het onderwijs aan de V.U. principieel en praktisch niet zou degen, wanneer niet elk college eindigde met een soort toepassing van: wat heb je er nu persoonlijk aan?

Nu meen ik, dat zulks in de kerk ook niet nodig moet zijn, maar als enig college zou moeten eindigen met de verzuchting van de student: wat heb ik daar nu persoonlijk aan, dan was het zeker niet best. Wat is dan toch dat „persoonlijke"? Staat dat buiten heel het gewone mensenleven?

Ik vermoed, dat het niets anders is dan dat „mystieke element", wat niet is dan een stukje vrome inbeelding. Het moet in elk geval staan buiten het leven van de gewone dag.

De heer Algra merkt toch verder op, dat men kerk en vrije organisatie niet moet verwarren. Men moet niet overal „kerkewerk" van maken.

Niet overal dezelfde eisen stellen, die aan de kerk worden gesteld.

Wel, ik zou denken, dat die „kerk" toch mensen zijn, de leden der kerk. In die kerk hebben zij de drie formulieren van eenigheid beleden, en geloofd, dat, als zij zich in leer en leven zouden misgaan, zich aan de kerkelijke vermaning en tucht te zullen onderwerpen. Dat wil toch ook zeggen, dat zij des Maandags nergens zullen verloochenen, wat zij des Zondags beleden en beloven.

Zo is het voor de heer Algra echter niet. Die drie formulieren, zegt hij, zijn alleen maar accoord van kerkelijke samenleving.

Men kan niet eisen, dat een prot, organisatie deze formulieren als grondslag zal erkennen. Dat zou kerkelijk imperialisme zijn. Daaraan maakt de Ned. Herv. kerk zich schuldig met al haar „raden". De heer Algra vergeet, dat deze kerkelijke gemeenschap eerst heel de belijdenis heeft verworpen.

Maar ook de Gereformeerde kerken art. 31 zijn zo imperialistisch, ook al hebben zij, zo merk ik op, geen enkele van die „raden". Zij vroegen alleen van haar leden, dat deze, in welke organisatie, of waar dan ook, nimmer zullen vergeten of op zij schuiven, wat zij op een goede Zondag voor Gods aangezicht hebben bezworen in het midden van Zijn gemeente.

Ik dacht, dat juist dit en niets anders persoonlijk vroomheid is.

De heer Algra wijst dit, naar hij zegt, af. Nu dan is het meteen immers uit. Dan is die vroomheid een „mystiek element" van hetwelk men dan zo in de week geen last heeft.

Ik vermoed, dat hij zelve de waarde van hetgeen hij betoogde niet beseft, toen hij dit alles schreef. Maar de jongelui der organisatie lezen het toch maar zo. Zo holt men achteruit.

Met hartelijke groet en heilbode, uw toegenegen
MARNIX.

KERKNIEUWS

Beroepen te:
Garrelswier, Middelstum, Murmerwoude-Oenkerk, Niezijl-Kommerzijl, Schouwerzijl, Uithuizen, Haulerwijk en Sliedrecht, cand. R. Houwen te Groningen.
Zaandam, M. Vrieze te Heemstede.
Rijswijk, J. B. Welmers te Langeslag.
Nijega-Opeinde-Suameer, J. F. Solle te Rotterdam-Charlois.

Bedankt voor:
Breukelen, A. J. Moggré te Zevenbergen.
Musselkanaal, 2e Exloërmond en Mussel, J. F. Hey te Hasselt.

Geen enkele vereniging blijve achter met bestelling op de Schetsenbundel

„Jeruzalem of Babylon"

door JOH. LAGENDIJK.

Wat hierin geboden wordt mag op geen werkrooster der verenigingen meer ontbreken. Bestellingen aan

G. VAN STEENSEL, Wevershoekstr. 55b, Rotterdam-Z., Giro 533714.

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.

Reformatie f 3.75

Catechismus f 2.35

Alle toezendingen onder rembours.

Zalmstraat 1 - Scheveningen

TE KOOP AANGEBODEN:

Keil u. Delitzsch, Comment. A. Test.: Genesis; Josua; Richter; Ruth; Samuël; Könige; Jesaja; Ezechiel; Kl. Profeten; Psalmen; Job; Hoheslied, Kohelet. 10 delen keurig gebonden voor f 125.—.
Zahn, Comment. N. Test. 17 delen (Jacobus-Offenbarung Bd. II ontbreken) voor f 110.—; Schilder, Lijden 3 dln 1e dr. f 25.—; Bavinck, Geref. Dogmatiek 4 dln 3e of 4e dr. f 25.—; Kuyper, Encycl. H. Godgeleerdheid 3 dln 2e dr. (half leder, pracht ex.) f 25.—. Br. onder No. 540, Bureau „De Reformatie" te Goes.

En nu... allemaal!

Deze zangbundel heeft in de pers zeer de aandacht getrokken. Heeft U de bundel al in Uw bezit? Prijs f 7.90.

Bestelbaar bij de boek- en muziekhandel of rechtstreeks bij de Uitgeefster:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. TE GOES.

ZOJUIST VERSCHENEN:

De Persoon van Christus

DOOR

Prof. Dr G. C. BERKOUWER

Omvang 334 bladz. - Prijs gebonden f 8.90

INHOUD: I. Inleiding - II. De crisis der twee naturenleer - III. Oecumenische beslissingen - IV. De Gereformeerde confessies - V. Halt bij Chalcedon? - VI. Persoon en werk van Christus. - VII. Belofte en vervulling - VIII. De Godheid van Christus - IX. De mensheid van Christus - X. De zondeloosheid van Christus - XI. De eenheid des persoons - XII. De onpersoonlijke menselijke natuur - XIII. Christologisch incognito?

Dit is een uitermate belangrijk werk, omdat de hierin behandelde vragen met betrekking tot de Christologie van fundamentele betekenis zijn voor het christelijk geloof.

Dit is het zesde boek in Prof. Berkouwer's serie
DOGMATISCHE STUDIËN

In deze reeks zijn reeds eerder verschenen:

GELOOF EN RECHTVAARDIGING
220 bladz. - Prijs gebonden f 4.95

GELOOF EN HEILIGING
222 bladz. - Prijs gebonden f 4.95

GELOOF EN VOLHARDING
215 bladz. - Prijs gebonden f 4.95

DE VOORZIENIGHEID GODS
336 bladz. - Prijs gebonden f 6.90

DE ALGEMENE OPENBARING
280 bladz. - Prijs gebonden f 7.90

Verdere delen zijn in bewerking.

De Pers in al haar schakeringen is het hierover eens, dat de verschijning van Prof. Berkouwer's „Dogmatische Studiën"

een gebeurtenis in onze vaderlandse theologie is, en dat deze uitgave ons een heel eind verder brengt.

Het is een standaardwerk van grote betekenis, zowel voor studerende als voor belangstellende gemeentelieden. Een onmisbare bron voor de Verenigingen, die bestudering van de geloofsleer op het programma hebben staan.

MEN KAN INTEKENEN OP DE GEHELE SERIE, MAAR DE DELEN ZIJN OOK AFZONDERLIJK VERKRIJGBAAR.

Het uitvoerig prospectus wordt op aanvraag gaarne gratis toegezonden

VERKRIJGBAAR BIJ DE BOEKHANDEL.

UITGAVE VAN KOK KVKAMPEN

DE EERSTE REACTIES OP HET GEREFORMEERD CULTUREEL MAANDBLAD

STIJL

getuigen van een sterke sympathie en soms van een enthousiast meeleven met dit initiatief.

We ontvingen verschillende brieven waarin de dankbaarheid werd uitgesproken, dat dit blad er is. Zelfs was er één, die een bedrag van f 10.— extra zond, voor de bestrijding van de „groeikosten".

We zijn dus op de goede weg. Het tweede nummer is in de maak en belooft weer iets goeds te worden.

Nu zal het er maar van afhangen of de kring van abonnee's ruim genoeg is, om dit blad op te voeren tot wat het worden moet en daartoe is aller steun en hulp nodig. Zijt gij nog geen abonné, geef U dan even op bij onze administratie en ge krijgt het eerste nummer terstond toegezonden. De prijs is f 3.25 per half jaar. Vraag in elk geval het proefnummer aan!

De Uitgeefster

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES.

GRATIS

is ons zo juist van de pers gekomen nieuwe

FONDSCATALOGUS

op aanvraag verkrijgbaar voor de boekenliefhebber. In deze catalogus staan al onze uitgaven vermeld met de prijzen, terwijl het op prettige en interessante wijze verlicht is met foto's van verschillende auteurs. Zend ons even een kaart en U krijgt deze catalogus p.o. thuis gestuurd.

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES.